

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Hajdan belső árak:	
Egyes évre . . .	8 fr. — kr.
Fél évre . . .	4 — —
Nyolcz évre . . .	2 — —
Valódi postai árak:	
Egyes évre . . .	9 fr. — kr.
Fél évre . . .	4 — 30
Nyolcz évre . . .	2 — 35

Egyre szám ára 4 kr.

s kapható a kiadóhivatalban és Gross G. lővegyszerüzében.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Bérmennyel levelek nem fogadtak el.

HIRDELTESEK ÁRA: 3 haviak háromszor, amik helyre 7 kr. Nagyobb és többeszi hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetésnek után meg kell fizetni 30 kr. helyigénylő írásból.

Értékteljes kiadásra sora 15 kr.

Hirdetéseket és nyilatkoztatásokat díjaz előre fizetendő.

HIRDELTESEK felvételének: Brassóban a kiadóhivatalban Kolostor-utca 26. sz. 2., — Budapestben: Eckstein Bernát, Gálhórház A. V., Mosol A., Schwarz Gy., — Bécsben: Danneberg J. Hasenauer és Vagner, Schalks Henrik. — Berlinben: Mosse Radolf, Frankfurtban: Danke G. L. és Társa., — Hamburgban: Károly és Liebmann nagy hirdetői irodájában.

Szakszerkesztő iroda.

háva a lap szerkesztő részét illető közlemények intézőudák Brassó, Lőpince 10. szám alatt.

Felfeljárás szerkesztő:

Dⁿ WEISZ IGNÁCZ ügyvéd.

Kiadóhivatal.

háva az előfizetési pénzek és hirdetői díjak befizetése Brassó, Kolostor-utca 26. sz. 2.

A magyar mint államoktól elem.

(Ellenségeink figyelmébe.)

I.

Sokszor hallottuk ellenségeinktől ama vádakat, hogy mi barbár eredetűek, hogy mi utođai vagyunk a vad hunoknak s azon magyaroknak, kik a vezérek uralkodása alatt rabló-hadjáratok miatt a szomszédok rómei voltak, hol a gyermekeket magyarokká ijesztgették, hol a templomokban nem mulasztották el imába foglalni azt, hogy: „ments meg minket a magyaroktól!”

Azonban ha a régi rómaiak, a germánok és normannok harcász szellemében a népekben mutatkozó óserőt megismarjuk, mely képesítette őket hatalmas birodalmak alkotására és fenntartására, s mely óserő szellemi erejük esírását hordozta magában; azoképpen a régi magyarok harcász szelme párosult azon szellemi fölényével, mely képessé tette Árpád utođait Európa központjában szállrad megvetni a magyar állam alapját, mely idők folytán Nagy Lajos és kivált Mátyás alatt Európa legmíveltebb államai között vezérszeropet kezdett játszani s tudományi intézetei nagyhírű tudósokat vonzottak hazánkba s a magyar névnek úgy a harcmezőn, miként a tudományok terén tisztellett és becsülettel szereztek.

Mátyás király halála óta sok minden megváltozott hazánkban. A nagy király nyomdokaiha a Jagellók törpe ivadéka léptek, kik maguk után hozták a törökök pusztításait. Csaknem két évszázadig át dűltük a vad csordák hazánkban, s ez alatt az osztrák uralom elviseletében járomként szenvedett

a nemzetre. A pártbárcok sem szűneltettek és a magyar nép ezen kimondhatatlan csapásokat nemcsak hogy kiheverte, hanem erejében megújulva készült teljesíteni nagy Széchenynek azon mondasát, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz!

Ázsiai népeknek gyomolnak eleineik minket. Nem tagadjuk, őseink Ázsiából származtak s büszkén mondhatjuk mégis, hogy az európai művelt népek között számottevők vagyunk, hogy itt Magyarországon, hol anygyűfőle nemzetségek lakik, egyedül mi vagyunk politikailag érettek s műveltségünknek fogya is egyedül mi képezzük az államalkotó elemet.

Szinte családatsónak látszik az, hogy kis számunknál fogva úgy a tudományok, mint a művészet terén anyyi lángelműje ferü árassza a dícsőséggel hazánkat, kiknek neveit a művelt világ mindenütt tisztelte és csodálattal említi. Szabadságharcunk felítenekeit teremtett, magyar katonáink a birodalom, sőt Európa legvirtezebb harcászai, s most a lendülettel induló ipar és kereskedelem larzáva az évszázadok óta reánehedező bekokát, szép jövőre enged következtetni.

De tekintünk csak a magyar köznépet, a földmívelő és parasztnak nevezett osztályt. Ennek értelmisége föltötte áll úgy a német, mint az angol vagy francia köznépének. Józan gondolkodása, iskolázottsága, politikai felfogása fölénnyel gyakorol más nemzetiségektől fölt. Pedig a magyar nemzetiségű köznép szintén csak úgy el volt nyomva a jobbágytság lánczai alatt, miként a szláv és

oláh nemzetiségek. A Királyhágon inneni részen a protestánsok üldöztetése deacára, vetkélde hoztak áldozatokat a tudomány művelődésnek; minden községben teremtettek iskolákat s fótanodák évszázadok óta virágzanak s itt nálunk, az erdélyi részben, hol a protestáns túlsúlytalanság a katolikus magyarságot elnyomta, ezek most a rész művelt és képzett elemek képezik; pedig a katolikus székelyek oly szegények, földjük oly kevés és oly terméketlen, hogy sokan képtelenek omnan kívándorolni, de iskolák mintaszernek, iparuk, földművelésük fejlett s a szorgalom és becsületesség mintaképeül szolgálunk.

Lehet-e mindezen tulajdonságokat elmondani a német, szláv vagy román nemzetiségektől? Legkevésbé sem. A német csak ott mondható fölsőbbbűnek, hol a magyarral karöltve iparkodik államiságunk megszilárdításán közreműködni. De a hol, miként az erdélyi részekben, kínai fallal övezi magát körül, s üdvét csak Németországtól várja, ott a közőra képtelen hasznos munkásságot kifejtetni, deacára annak, hogy minden községben jó iskolák vannak, hogy oszkerűen gazdálkodik s ipara fejlett. Rídeg elárkóztatásga politikai fejlettségének kiskoruságát árulja el, önzése alkalmatlanul teszi arra, hogy a közőra munkálkodjék. A szláv és román nemzetiségek sem panaszohtatják, hogy fejlődésükben nagyobb mérvben lettek volna elnyomva a magyar nemzetiségektől; hiányzott bennük az érzék azon foka, mely a magyarban megvolt: a művelődésben emelkedni. Míg a katolikusok

TÁRCZA.

Hosszúfalusi Máté ispán.

(Lofogfetu Mátéin.)

— Előszóval. —

Iris Páncs János. Felfőtűtő a „Brassó” részre Kós Ferencz ki. tanácsos, ny. tanfelügyelő.

(Folytatás.)

A képtől az ablakhoz ment.

Künn sötét volt. Olyan kormosotétség, hogy a miatt semmit sem látott. Visszafordult ismét a kőpéhez, még egyszer megcsókolta azt és lefeküdt. Csak akkor jutott igazán eszébe előbbi élete; eszébe jutott édes anyja, a ki, midőn töle búcsút vett, jó tanácsokat adott volt; gondolt Mátyára is, és e gondolatok között álom szállott szemeire.

VII.

Máté lofogott a tanyán volt és beszélgetett György szakszáccsal.

— Ma három éve, hogy a boért szolgálom, és a szentek utjait, hogy nem haladtam előre, s mintha hibába dölvözöm — mondá a szakács, és minitén egy darabig mélyen elgondolkodott, felfutá. Felfutásan ruháitára sem érezt; igrata volt annak, a ki így szólott: — Ha azonnal meg nem gazdagodol, nehezen haladtasz előre.

— Mire való az a sok beszéd, szakács? —

kezdé a lofogót — mire való? Hány ember jutott már odáig, hogy lovat a kerítéshez kötötté? Hiszen én is ismerem olyanokat, kiknek többe van tűzőjük, a kik semmiből szereztek maguknak vagyonot. Csak ne igrálj annyit, a mennyit iszöl: ne járj annyit Radiczához és engedj el magától egy-egy ötven drámat, s meglátsz, hogy mennyi pénzt fogsz megkaptarint. Mit használ az embernek az a sok íté?

— Éj, lofogót, én téged okosabb emberek tartottalak. Verje meg Isten a csukáját, hiszen nem is iszom jó kedvvel; iszom én is úgy, mi . . . Nézzem csak ide, lofogót: Egy meg egy; kettő, és kettő meg kettő: négy, — mondá a szakács — és ha egyszer a csukára mentél, mintha az ördög készítette. Bizony, én is sokszor gondoltam arra, hogy hagyjak fel az ivással; de mit tegyek, ha ő nem hagy fel velem? Aztán elvígve is kinek gyűjtök én pénzt? A feleségem elhagyott, azaz hogy én hagytam el őt; bár sohase ismerem talán nem adtam volna magammat az ivásnak sem. Szó sincs róla, lofogót, nehegy azt gondold, hogy én . . . most rögz vagyok, de hát beszélek én is, lofogót, ne unakozzam. Hej, szép volt az én feleségem, verje meg a csóka, s a mellett, hogy szép volt, Florikának is hívták. Tiszta víz, rig, lofogót — téve hozzá a szakács, fejével

bolított. — De halld csak, miként történt: A szép virágot az egész világ szereti és ő, szegény fejem, dolgoztam, mint egy paraszt, és a mit szereztem, mind haza hordítottam, s mindennek deacára nem volt egy valamine való öltönyöm s még valamine való ingem se. Jártam én is jobbra-balra, dolgoztam fegyverekhez, csakhogy Florikának szépségsért vásárolkoztam. Aztán, igaznak szólva, lofogót, nem csodálkoztam volna, ha Florika, az én feleségem, számomra szépségsért vett volna, de aszonny mindig aszonny maradt: ő mások számára vásárolt szépségsért — végző a szakács.

— De hogyan eslehet meg ez? — kérdezé Máté, a ki nagy hatást tett a szakács beszéde. Mariczára gondolt, a ki szintén szép volt, s bár nem feleltett nagy silyt György szakszára, mégis gond terhelte agyát. — Sok minden megcsók világon — mondá Máté és elmozdított áttátni a kőpéhez. — Éj, lofogót, hát esodálkozik-e még, hogy nincs pénzem? — folytatta a szakács. — Aztán Miklós boér ur meg azt mondja, hogy én szoci. — Itt megállód, mert nem tudta a szót.

— Szociálizma — egészíté ki Máté mosolygva.

— Ugy, a mint én mondja, lofogót — kezdé a szakács. — Így mondotta Miklós ur, midőn mondtam neki, hogy én hét napot dolgozom egy héten, holott esküt tehetnék rá, hogy épen úgy van.

és protestánsoknál a nép lelkesül egyuttal tanítóit is voltak, addig a szláv és román nép lelkesül a tanítással vajmi keveset törődtek, e népek sem érezték ennek szükségét, s innen van az, hogy a művelődés a magyar nőtől elmaradtak.

A magyar nemzetiség egy ezredév óta bebizonyította azt, hogy itt Magyarországon csak a magyar állameszmének van jövője. Szent Istvánnak ezen örökségét meg fogjuk tudni védeni úgy a harc terén, mint szellemi fegyverekkel, s a nem- magyar ajkúak jól fogesültek ereiknek javára cselekednek, ha egyessül erővel törekednek a közigazgatás munkáinak s a magyarairól kivételesen iparkodnak állami létünket megszilárdítani.

Dr. L. N.

Belföld.

* **Egyházi politika a főrendiház.** A főrendiház egyesült hármass bizottsága szept. 29-án szünetelt. József koronás elnöke alatt még egy rövid ülés tartott, a melyen vlla nélelül feltehető a vallás szabad gyakorlásáról, a zsidó vallás recepcziójáról, a gyerekek vallásáról és az állami anyakönyvezéséről szóló törvényjavaslatokra vonatkozó jelentések. Mind a két jelentést Czorda József kuriai másodelnök, a hármass bizottság bizottság szervezte és a 5. tárgyalás előtt a főrendiház szombat délelőtt 10 órakor tartott ülésén.

* **A „páti debere“.** A szavakon és jelmondatokon nyargoló politikai világban a kath. klérusnak a bevezetett törvényhozási tényekkel szemben követendő magatartása néve, most a páti debere jelmondat közepi mindenféle magyarázat dolgát. Állítólag ez a szó foglaltatik XIII. Leó pápának Vaszary herceggérimasizhoz intézett utasítási instrukciójában, melyet most a püspöki tanács — nem minden félreértés nélkül — magatartásának szabályá gyanánt elfogadott. A pápái jogról, mely magyarul annyit tesz, hogy „ell kell szenevni“, megkezdőben tartják az új jogállásról néve, mint az előbbi „páti posset“ (el lehet szenevni) jelölt, a mikéntben nem is ez volt, mivel a pápa továbbra is kénytelen, a melyet a herceggérimasiz Rómában szoval adott, a „tolerabilit“ (tűrni kell) szavat használt, arra az esetre t. i., ha az egyházi politikai javaslatok törvény erejére emelkednek.

Számtalan csak meg, lofogotem: ha három év óta a hetedik napért pénzemet meggyújthatom volna, hagyjuk el az ünnepek az én számlámra, mondásuk meg igazán, nem lenne nekem egy kis tőkémm? — végén a szavak komolyan.

— Hagynék ezt — mondá Bész. — Ha elkezdd, hogy adórl, Florikáról beszéld, tehát beszéld róla — folytatta, s bár néven szeretett volna a György helyzetén, nem tehetett, mert olyan kedélyhangulatban volt, hogy még ennek szavai is mely benyomást tettek rá, mint a reményét vesztett betegre a vén asszony tanácsai.

— Hagyd pokloba azt a virágot! — kezdé a szakács. — A mi zold volt, elszáradott. Most beszélnék egyebekkel. Tudj meg, lofogot, mert lekunne mondok, hogy még nem élkeztem sen szeretem.

— Ej, ej, szakácsom, egészen elparaszosodtál — a mióta nem vagy többé Florikával — mondá trófiás Máté és szándékosan a szakácséra tekintett, a ki elmosolyodott.

Hagyd el, lofogotem, hagyd el, mert bizony jóllaktam. Ki tudja, merre van most az én feleségem? Én pedig látom, hogy van vele, sem nélküle nem boldogultam, s aztán tudj meg, hogy mikor feleségem elhagy, akkor te tőgy keszenő a fedjére és eszmálj az ő dolga. Ide jutottam én is. Mossagás, György, készis ebédet, ha paraszt voltál. Ne! — miattal fogtj öklével meg csapta. Ne! — ismétlé. Ne! ha tők voltál. Ne! — tové hozzá harsmászor — ha szép feleség kellett!

A lofogot nevetett, mindamellet nem volt vig.

(Polyák) 27-28. 29.

Ezekon a szavakon, szeriatának kevés fordult meg, sőt semmi. Bisméletük köztélés lágyan a pápa, a törvényes állapottal szemben mindegyik az alkalmazkodást s a békés magatartást jelenti. Viszont mindegyik mellett módjában áll egyes püspököknek olyan türelmet tanusítani, mely megfelel a hazafisság és törvénytisztelet helyes érzelmeinek: de lehet olyant is, mely rosszabb a nyilt agitáczióval. A politikai érdek, mely ezekhez a szavakhoz kapcsolódik, minden körülmények közt az marad; hogy a püspöki kar jövőbeli magatartásának részleteiben az egyetértésen s a pápái „páti debere“ jelölből ne lapangó ellenállás, hanem béke származzék.

* **A delegációk.** Az osztrák delegáció költögetései albizottsága szept. 29-én szünetelt tartott ülés, melyen a közös szavazások és a hadügyi kormány rendkívüli kiadásait (extraordinarium) tárgyalta. Az elpusztításban bőbeszédű és ellenőrző szerepét ifjú-éves hírvel teljesítő dr. Pacák-nak voltak emttal is különféle kérdései és megjegyzései. Így tudni akarta, — a nire, igaz, mindenki kíváncsi — hogy a hadügyminiszter meddig szándékozik még emelni a hadsereg felügyelzésének költségeit, van-e ennek a hordónak feneké, vagy ujkor Danaidák hordója-e? Mely indiszkrét kérdésre Krieghammer br. hadügyminiszter azt válaszolta, hogy rendületlenül fog ragaszkodni a védőre további ki- és beépítésnek terhéhez. Mennyibe fog kerülni és mikor lesz a k. építések vége és lesz-e egyáltalában hosszavágó, azt ő maga sem tudja. Egyéb próbák és nagyobb kérdések és szókis szorinai: össze semmi, fogd meg jól feleletet után az előtti teteleket változtatlanul elfogadotk és Russ dr. b. t. bizt meg a plénumban való referáciával.

* **A főrendiház ülése.** A főrendiház szept. 29-én rövid ülést tartott, az ülés elején felolvasztott a legelsőből kézzart a melyvel Szláv József most tanit aletnek kinevezettét a főrendiház elnökévé, Ezután Sehlach Lőrincz udvozolt az új elnököt, am reményének adata kifejezést. hogy a főrendiház tradíciót meg fogja őrizni. Szláv később szavai után számos jelentést olvastak fel, a melyeknek elutazása után Szláv József indítványozta, hogy az egyházi politikai javaslatok tárgyalása október 3-án kezdődjék. Zichy Nándor gróf a tárgyalás elhalasztását kérta. Geyzag Salamon az elnök indítványát pártolja, a mely el is fogadott. Zichy Nándor a javaslatok sorrendjét kifogásolta, de végre mégis beleegyezett az elnök által javasolt sorrendbe. Végül Császka György erők kért az elnökséget, hogy a király nevére napja alkalmából tolmácsolja a főrendiház hódolatát, mire az ülés véget ért.

A főrendiház október 3-án délelőtt 11 órakor tartja legközelebbi ülését, melyen az egyházi politikai javaslatokat fogják tárgyalni, mely pedig a következők sorrendben: 1. A vallás szabad gyakorlásáról. 2. Az izraelita vallásról. 3. A gyermekek vallásáról. 4. Az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatot. A nyilvános ülést megelőzőleg fel 11 órakor érkezelhet lesz, melyen a fenti napirend előtt megválasztandó bizottsági tagokat fogják kijelölni.

Román dolgok.

A Konstanza-ból szeptember 27-én Bukarestbe érkezett diákoknak a bukaresti rendőrség tartott összehívogatásáról a „Dreptat“ hoz ítéztet levelelöl adjuk a következőket:

„A menet elén a zenekar, egy fehér lofogóval, melyen e felirat volt: „Piaa barbaria ungareas!“ (Veszessen a magyar barbarság!)

A menet bulvárra érkezvén, t. i. az indóhától, itt is újabb meglepetés várt. Minden ág és elektronos lámpa ki volt olta; sokan káromkodtak, füllöttek, kiabáltak, de nem hátráltak. Előre, mindig előre a Mihály vezér szobrához. A diákok, a nagy sötétség dacára nagy tömeggel átl kísértették, a Mihály vezér szobrához érkeztek, de itt ismét új meglepetés!

A szobráz szomszagos, puskaes csendőrk vettek körül és felbőz rendelőből kiállítottak: „Viszsz, nem szabad ide közleledni!“ Azonban a diákok vettek szabadságot. Egy pillanat és a csend-

őrköt felretölték, a diákok pedig fenn voltak a szobron, innen lobogtatván a zászlókat. A szobor a szó legrosszabban értelmeben rohammal foglalták el a csendőrköt és rendőrséget. Egy diák beszélni kezdett a szobor tetőjéről, de a közönség keveset hallott az ő szó beszédéből, mert a csendőrk és rendőrség előzésével volt elfoglalva. A miattal egyet tapsolsz, a bulvárra a csend- és rendőrköt volt meg tisztíva, a kik a futásban egymást felülmutaták, a közönség gnyuhaitólól kísértve.

A szónokló tanuló elvezérvén a beszédet, a diákok koszorúzt Mihály vezér szobrára tette és buzdogolt Kérte társait, hogy szedeleljen el esendően a tetőre, utána, bebizonyított, hogy ők a rend emberei. Ezután Mircea Petrusen kezdett beszélni a fogadó bizottság nevében, a ki szigorú kifejezésekben bírálta a főváros rendőrségének ezt a valóban gyorokos magatartását. Petrusen beszédében olyan gyűtő hatása volt, hogy a közönség fellangolva kiáltotta: „A rendőrséghez!“

A menet tüstént a rendőrség felé kezdett mozogni. Ezalatt világlósság is lett, mert néhány telelemény gyérkező a gyalompárat meggyújtotta. Mind csak a zenekarral a „Destape-to-Romane“ hangzatosága mellett a sokaság a rendőrség felé tartott, a tanuló pedig ösztönzésreleg a sokaság után sorakoztak. Füllötek és gnyukibálás között közeledtek a sokaság a rendőri épülethez, de egyszerre csak szemben találkoztak egy század gyalog csendőrrel, kik fegyverekkel útj kezdetük kimélet nélkül jobbra-balra, és szarnyakkal szurkák könyök-ködvökre, nem kivétel sen a gyermekekkel, sem a nőket. A legrettegetesebb barbár jeleket volt ez! A csendőrk kiméletlenül üldöztek és szurkák, a nők ordítottak, a gyermekek sírtak, a megsebesült jágottak... Az egész gyülekezt mindenfelől betörte a boltok ablakait, hogy elhúghassák, mert az ajtók mindenütt be voltak zárva.

A beszélt sok — így beszélk — és néhányan súlyosan megsebesül. Sokan vannak elfogva, a kik, mindn ezeket írón, ninesenek szabadon bocsátva. Saját szememmel láttam, hogyan szart meg egy csendőre egy fiatal arczban, a micsikát oldalán. Mindenkézt a kórházban van, és mondják, hogy a mi diákoknak közül valók Magyarországból. Az elfogottak között is sok a minkefé diák. Ez a körülmény meg inkább fájóbbá teszi a sebet, a szennyfölt pedig még szörnyebb.

A mi ifjaink, a kik a magyar tömlőcsök szájból kimenekültek, ide jöttek, hogy a velük egy veréb való testvéreiknél vigaszt és bátorságot merítsenek, a szabad Románia tömlőcsébe vannak belökve!

A mi ifjaink, kik mindig készen állának vértüket más ezérlét és más körülmények között önán, ártatlan véreket a szabad Románia fővárosában kell, hogy szentszíták, a melynek vendégl.

Szép, nagygyű szép! Mert tudnunk kell a bukaresti rendőrségnek, hogy a mi ifjaink nem tolatkodtak, hivatalan nem jöttek. Meg voltak, hiva s mint vendégek jöttek; már pedig a legutolsó paraszt is tudjuk, hogy miként kell a vendéget fogadni. Mindezek dacára nem panaszkodunk, mert erre ninesen jögnök.

Idegének vagyunk az idegen házban, a melyet egy elragadó pillanattal a magunkénak is tartottunk. Hallgatunk kell, és mint hívott vendéget, meg kell a jó fogadást köszönnünk. Ezután már a házigazda dolga, hogy a szolgálatot szabályozza. A házigazda most a főváros közönség, melynek illő elégtételt kell lenni, melyet mi, mint vendégek, teljes joggal kérünk. És kémi is fogjuk a szó teljes hatalmával...“

— **Helyreigazítás.** Lapunk idei szeptember 11-én kiadott 133. számának „Román dolgok“ rovatában a „Gazetă“ból lefordítottuk Olteanu Miklos törkosi lakos esztét, kit a derestayi állomási pénztárnok állítólag felmozdított. Erre vonatkozólag alábbi átiratot vetünk a mi. kir. államvasutak közölszáriv elvezetésvezetőjéül:

Beees lapja f. é. szept. 11-én megjelent példányában „A felháborító durraság újabb esete“ jelző alatt foglalt közleményre vonatkozólag van szerezésnek a t. szerkesztőséget értesíteni, misze-

rint részünkről a kérdéses eset alkalmából szigorú vizsgálati eljett meg, a mely alkalommal kitűnt, hogy a pénztárnoknál tulajdonított ama brutális, mintha az illető Olteanu Miklós ar. arezul utolte volna, nem igazoltatott be.

Megállapítottat ugyanis, hogy Olteanu Miklós ur a pénztárnál váltott jegyek ára fejében a helyes 81 kr. illeték helyett csak 77 kr. fizetett, s bár a pénztárnok részéről (ki mellesleg említve a jegyek-ára helyes beszedéseiről és az esetleges hiányokról térítés-kötelek) köllőleg felvilágosítottat és ismételve fölkeresett a 4 kr. hiányt pótolni, a felzárkótlásnak nem egyetelt hogy meg nem felelt, hanem a pénztár előtt nyíltat elfoglatva felelősi és meggátolta, hogy a többi utazó egy-egyoktál váltsanak.

Nem lévén a pénztárnál rendőri közeg jelen, a pénztárnok, kinek ideje kimért volt, megkérte, lette Olteanu ur a pénztárra nyíltat elől elváltatni, előbb a nyíltat át kinyújtott karjával, és mert így nem sikerült, utóbb egy palica segítségével.

Az illető jegypénztárnokot, kinek kötelessége lett volna a rend helyreállítás érdekében -- heveskedő és minden körülmények között elidegenítő ténylekedés helyett -- az állomásfőnök közbenjárását kikérni -- tanúsított helytelen eljárásáról szigorúan megbírtatott.

Kolozsvár, 1894. szept. 27.

Az ügyvezetőszék.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A király ő Felsége és a szász királyi tegnapelőtt 8 óra 40 perczkor a vadászatkörél Radmerből Penzingbe érkeztek és onnan Schönbrunn mentek. György szász herczeg tegnapelőtt este Münchenből Bécsbe érkezett.

Fontakések. A ma reggeli személyvonat 1 óra 40 perczkor kicécsél érkezett.

Károly János főherczeg váráltnál meg látogatta a bécsi egyetemre a természettudós kongresszus alkalmából rendezett kiállítást, behatóan megismerőle az egyes tárgyakat, ismételve kifejezte teljes megelégedését és másnapra ismét kiliátása helyezte látogatását.

— Egy nagy vadászott két tegnap két feketehalászi szász parasztember, kik nyulavadászatra indultak a kopókak. Egyszerre azonban azon vetők észre magukat, hogy a kopók egy vadászított hajtának, mely azonban bört a plázon hagyta.

— József főherczeg levele. Abból az alkalomból, hogy Kneipp páter könyve magyarázva nyelven is megjelent, József főherczeg levelet intézett a könyv fordítójához Baján Miksa doktorhoz, melyben a főherczeg felmentti, hogy egy tizenhárom-napos hidegvíz-kúra teljesen gyógygyógyította őt a tüdőbólból. Már a hatodik napon szűnt a láz. A főherczeg levele végén felmentti, hogy november vagy december havában valószínűleg ismét leutazik Würslofenbe.

— Egyeségek. Az egyeségek önkéntesek lettek Szébenben a vizsgát. Mint halljuk, 5 évesből később lesz a gyalogságnál, míg a tüzérségnél 11 önkéntes visszalépett a vizsga előtt.

— Jegyzők a helygimnáziumban. A magyar közösi és körjegyzők országos egyetlenség egy küldöttsége tisztelteti Hieronymi Károly helygimnázium, hogy a tiszteltelői tisztségéről szóló oklevél meki átadasson. A küldöttség székben, Kunze Inre volt, a kinek üdvözlő szavaira a miniszter köszönetét fejezte ki a megistelteltetésért és hangsúlyozta a joggyűzi hivatás fontosságát és megígérte, hogy a joggyűzi kar hazafias munkálkodását a kellő anyagi és erkölcsi támogatással fogja részesíteni. A küldöttség erre a legkegyelmesebb benyomásokkal távozott a helygimnáziumtól.

— A magyar Liga — a „Gazeta” szerint — nem egyből, mint a román liga majmolása, mint-hogy mi valami nyit kiálltnál nem vagyunk kö-pesek. Hm!

Kossuth Ferencz jún háza. Kossuth Ferencz — mint Fiumából tükönlátott — egy bizalmas emberéhez levelet intézett Nápolyból, a melyben értesíti, hogy október hó 20-án elindul Nápolyból, egy napot Fierenzből túlt és 23-án Buda-pestre érkezik. A míg utaztat megérkezése, addig a „Hungáriában” fog lakni.

— Szász Domokos Marosvásárhelyt. Mint Marosvásárhelyről tudósítottak, Szász Domokos püspök tegnapelőtt délután érkezett oda az egyházkerületi papi értekezletre. A pályaudvarra Vass Tamás református lelkesítő üdvözölte, mire a püspök lovas bandériumtól kísérv a városba haladt. Szász Domokos püspöknek délután a különböző egyházmagyazók tiszteletgel. Este a püspöknek fátylakusmentet rendeztek. Bernády üdvözlő beszédet az ünnepelt nagy szabású beszélőben vázoló. A püspök tiszteletére díszesb a színházban díszelőadás volt.

— A gyogyint elmehetegyke segélyező egy-sület eredményes főlkja 1. évi október hó 1-én d. u. 4 órakor tartja alakuló közgyűlést. Nagy-számú résztvevővel, melyekből a közgyűlésre a tagokl jelentkezték ezzel tisztelettel meghívhatnak. Egyezsersmind fölkeresett azon tisz-teltrak, kinek gyűjtemény küldetnek azon tisz-teltrak október hó 10-ig beküldeni sívekedésnek. Konrád J. e n d r, a nagy-sebeli-oni. tehelyda igazgatója.

— A szerb miniszterlelkő Temesvártól. Temesvártól jelentik, hogy Nikolajevits szerb miniszter-lelkő és felesége, leánykájának látogatására, a kik az iskola-nőverek internátusában nevelked-nek, odaérkeztek. Az intézet megtekintése után rögtönzött hangverseny volt tiszteletre, a melyen a növendékek Kölesy himnuszát énekeltek és több nyelven szavaltak. Telbiss polgármester és Bandl főkapitány meglátogatták a miniszterlelkő-t, a ki viszonzatla látogatásukat. Ezanálköv meglátogatta Nikolajevits régi ismerőit. Pethő postai igazgató, Temesvár ölkölő vendége Szegeden és Zimonyon keresztül hazautazik, mert holnap, ked-den már jelen kell lennie a Nis melletti tartandó hadgyakorlaton, a hol huszezer embert összpontostnak a király előtt.

— A czár beherceg. A pétérvári hivatalos lap jelenti: „A czár egészsége janár 6-án, a-mikor influenzában szenvedett, nem állott teljesen helyre. A nyáron vesebaj, nephritis állt be, a melynek sikeres gyógyítása megkívánja, hogy a czár a hideg északot melegebb égölj által töltesse. Scharján és Leiden tanácsára a czár egy időre Liadváiba megy.

— Tanügyi iradoalom. Beküldött hozzánk a „Körpiskola” első folyómatának 19-ik száma. Ezen érdekes száklapot szerkesztette le Schönlvisky De-szda: tanácsnok. Dr. Bosnyák Enre és Kut-rusz Rozsát. Megjelent Pozsonyban Stampfel J. Károly bizományában. Ára október 15-6-ol 15-ig (1—10. szám) 3 frt. — A „Nemzeti Iskola” utolsó száma (tízadikában „Kiesi falum, Isten veled!” című alatt (írá a szerkesztő) olyan megköv élet-kép jelent meg, melynekot eddig is csak Benedek-ötöl olvastunk. A lap felelős szerkesztője és tulajdonosa Benedek Elek. E lapot kiválóan ajánl-juk a szülők és tanítók figyelmére. Megjelent minden szombatban. Előfizetési ára egy évre 4 frt, negyedévre 1 frt.

— Gyógymód a differtiss ellen. Érdekes fel-olvasást tartott a héten Bécsben az orvosok és természettudósok kongresszusán Behring dr. berlini tanár. A differtiss gyógyításáról beszélt. Ezt a munkáját már Budapeston is bemutatta a közegészségi kongresszuson. Előadás után Ehrlich és Wassermann berlini tanárok is egy nyilatkozat-ot, hogy a differtiss sikerről gyógyítható boltsit ut-ján a Behring tanár módszerével.

— Zavarások Beusselben. A választási moz-galomb Brüsszelben díszesb jellegűtől. A munkások egy csapatja Vervierében megrohanta a klerikál-erő gyűlést és kövekkal hajigáltak a klerikál-erő válszlatok. Többsen súlyosan megsérültek. A csendőrség köz elettep, de a pártgyűlést fel kol-lelt osztalni.

— A hipnózis halottja. Szinte meglopó hirt kapunk nyiregházai tudósítástól az ismert tu-sorít hipnotikus tragédia dolgában. Az ismert tu-sorít ez nyígyen új fordulat állott be, és pedig abban az ut, hogy a megidított bűnügyi vizsgálatot be fogják szüntetni s az egész eset meg csak nem is kerülne a bíróság elébe. Dr. Baruch törvényeszküi orvos ugyanis, a kinek a tör-vényeszküi kizárta tanúmagyazó voltát a Salamon Ella második felbontásáról szóló jegyzőkönyvet, tudósított értesülése szerint, többek előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy a jegyzőkönyvben semmi terhelő adat sincs a további bűnvádi eljárásnak sem szolgált alapul. Nyígyegyházán a hír ke-ring, hogy a vizsgálatot beszüntetik.

— Megérült tárgyalás közben. Váradt írjak, hogy Haas István, Veszéleghelyi szolgabíró, Kis-Szentmiklóson tárgyalás közben hirtelen megdült. A szerencsétlen ember mindent összetört, mi ke-zébe esett. A feltekintő a csendőroket bántal-mazta, úgy hogy mindannyian kimenekültek a szobából és rázárav az ajtót Haasra, orvosért siet-tek. Haas meg nem is régen lett szolgabíró és rövid idei Váradt vágy tartozkodása alatt mindig megmozgott. Az Szamos sorsa részvevő kelt mind-elef. A szerencsétlen ember a nemrég elhunyt Haas péczeli orvosnak a fia, kitől nagy vagyont örökölt.

Idengforgalom Brassóban.

Október 1.

Dávid Ledermann utazó, Budapest. Dávid Kaszimir utazó, Prága. Heinrich Jaroszew utazó, Berlin. Kónya Miklós főszolgabíró, Nagy-Aja. Rózka Wallburg szőkecső, Bécs. Joan Joannovics vendég, Preded Freund kovács, Bécs. Kábe-de János keresk, Gyergyó-Dél. Franz Schopf es. kir. hadnagy, Brassó. Monetti Mazaroli ut., Triest. Szatir Mór utazó, Budapest. Balogh József kereskő, Budapest. Tóth János kasszárhadnagy Nagy-Bánya. Zahureczky Anna földirtokos, Baróth. Paul Sell kereskő, Stuttgart. Ludwig Roth kereskő, Bécs. Megay Felecz jogász, Gy.-Fehérvár.

A budapesti értéktőzsde árjegyzései

1894. szeptember hó 30-án.

Magyar aranyárjárdék $4\frac{1}{2}\%$	121.90
Magyar koronajárdék 4%	96.60
Magy. vasuti kölcsön aranyban $4\frac{1}{2}\%$	126.50
Magy. vasuti kölcsön ezüstben $4\frac{1}{2}\%$	101.75
Magy. kel. vasut. áll. kötv. 1876-ból	124.—
Magy. földhitel. kötv.	96.—
Hitelműrtési jog megvásárlási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földhitel. kötvény	97.—
Magy. nyeregműrszorgjegy kölcsön	152.25
Tiszasab. és szegedi sorsjegykölcsön	144.—
Osztrák járdék papírban	103.—
Osztrák járdék ezüstben	99.—
Osztrák járdék aranyban	124.75
Osztrák koronajárdék 4%	98.—
1890. évi osztrák államsszorgjegy	147.—
Osztrák-magyar banksszorgjegy	103.—
Magyar hitelbank-részvény	468.25
Osztrák hitelműrtési részvény	371.20
Osztrák-magy. államsszorgjegy részvény	364.50
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	985.—
Nemzetbirtoklalmi márká	60.85
London vista	123.80
Páris vista	49.15
20 márkás arany	12.17

Lapkiadja: Jón.

Dr. WEISS IGONAC.

Kiadó: A „Brassó” nyomdája.

Univ. Med.

Dr. Kellen Albert

belgyógyász és nőorvos

lakik Kapu-utza 12. sz. l. emelet

rendel 11—12. és 2—3.

135.—1894. sz.

Arverséi hirdemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezenál közhírré teszi, hogy a a-ajtai kir. járásbírószék 1894. évi 532. számú végzése követezőlén *János Andrá* járás *Barabás Elek* ellen 251 frt 67 kr. s jár. ar-jég fogazottasított kielégítési végrehajtás utján le-foglalt és 2000 frtra becsült gőzszelvényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek az a-ajtai kir. járásbíró-szék 1394.—1894. számú végzése folytán 251 frt 67 kr. tőkétökövel, ennek 1991. évi július hó 17. napjától járó $6\frac{1}{2}\%$ kamattal és pedig összesen 46 frt 70 kr.-ban bíróság már megállapított költségek erejéig N. Kellen Albert alpers. lakásán leendő közöslésére 1894. évi október hó 6-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzötték és ahhoz a venni szándékosok egy megjelvezéssel hivattak meg, hogy az árintét ingóságok az 1891. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében közszépíztetés mellett a legtöbbet igénylő becsesaron áll es. el. fogznak adni.

Kelt N.-Aján, 1894. szept. 20.

D é v a y,
kir. bírósági végrehajtó.

KIMUTATÁS

a „Brassói Első Takaré- és Összegyűző Szövetkezet”
1894. évi szeptember havi forgalmáról.

Bevétel.	Kiadás.
Ájtott pénz, kész. aug. hóról	2121 81
Beírás díjakból	24 93
Kölesonkból	54365 33
Kölesonok utáni kamatokból	1429 80
Takaréklételekből	4043 40
Heti betétekből	1069 26
Visszeszámlálási számlán	5165 —
Osztrák-magyar bank cheque számláján	4000 —
Felmondás nélkül kifizetett betétek után 2 ^o /o levonás	21 82
Intési díjakból	9 94
Nyomatványokért	29 51
Folyó számlán	7900 —
Pénzkészlet szept. 29-én	24 20
Összesen	80220 02
Összesen	80220 02

Kelt Brassóban, 1894. évi szeptember hó 29-én.

Józsa Mihály,
könyvelő.

Leitinger József,
vesztőigazgató.

Piblinger Ede,
penztárnok.

Szegzárdi új bort

lehet kapni

az „Arany Oroszlán” cz. vendéglőben
Bolonyában.

Honi gyártmány!

Alóírott tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy tiszta gyapjuból készült **ágy- és lótakarók**, valamint minden szélességű **fűtőszőnyegek** megérkeztek és nagy választékban raktáron találhatók.

Midőn van szerencsém ezen honi gyártmányokat ajánlani, megjegyzem, hogy azokra nézve alkalmas időben történt előnyös szerződéseimmel fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy jutányos árak mellett, szilárd kiszolgáltatást biztosítok.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásába ajánlom magamat.

Zachariás János
Kolostor-utca 15. sz.

208 (1—5)

Vendéglő-megnyitás.

Tisztelettel jelentem a nagyérdemű közönségnek, ugyanis a mélyen tisztelt katonai tisztikarnak, miszerint alólrott foltó évi október hó 1-étől fogva

a Kertsch-féle Villa vendéglőt

átvettem s azt október hó 7-én megnyitóm.

Törökdeli fogok tisztán és izetesen készített ételek és valódi, hamisítatlan **erdélyi borok és Czoll-féle sör** kiszolgáltatása által, valamint előékeny és pontos felszolgálat által nagybecsült vendégeim megelégedését minden tekintetben kiérdemelné s e reményben kérem a jóakaratu pártfogást.

Mély tisztelettel

JAKAB GYULA,
vendéglős.

(229) 1—3

HIRDETÉSEK

fölvételnek

a kiadó-hivatalban.

Bodoki

MATILD-FORRÁS

különösen közt szénasavban és szénasavas nátriumban rendkívül gazdag, kristálytiszta égvényes-vasas savanyúvíz.

Első rangu aczél-forrás.

A világforgalomban legfélésebb, legelőbb és legégségesebb — megféléő szakértelemmel természetühen kezelet — a maga nemében páratlan savanyúvíz.

Legelegánsabb borviz.

Női bántalmaknál, a gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknel, páratlan hatású gyógyíttal!

Egy literes üveg víz ára üvegcserével 5 krajczár.

Zapható:
Brassóban Weisz Mihály-utca 12. szám alatt lévő raktárban továbbá minden ásványvíz-kereskedésben és a vendéglőkben.

Tisztelettel
György József
a forrás kezelője,
Bodok. (Háromszékmege.)

160 (1—100)

LEMBERGI KIÁLLÍTÁSI SORSJEGYEK

Húzás feltétlenül
Október 16.

à 1 frt.

FÖNYEREMÉNY

Húzás feltétlenül
Október 16.

60,000 forint.

Kaphatók:

ADLER L. Jakab banküzletében és a „BRASSÓ” kiadóhivatalában.